

www.

ROVDYR.org

FOLKEAKSJONEN
NY ROVDYRPOLITIKK
NR. 2 - NOVEMBER 2019

Fritt leide

for bjørn

En hund etter jerv

Demontering

av regional rovviltforvaltning

Innhold

Rovdyr nummer 50.....	3
Klart for lisensjakt i ulvesona – hvis Ola Elvestuen gir slipp på Balder.....	4
Fritt leide i beiteområder.....	5
Mulighetene for utmarksbasert næring og aktivitet i ulvesona.....	6
Erfaringer fra Trysil: Ulvens og rovdyrts betydning for næring, jakt og friluftsliv i ulvesonen	6
Javel, herr statsråd – tannløs rovdyr rapport fra Riksrevisjonen	8
Demontering av den regionale rovviltforvaltningen.....	9
Høringsuttalelse fra Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk	10
Workshop med Rovdata om bestandsregistrering	14
61 jervekull påvist i år	15
Landsmøte i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk	16
Møter med gamle og nye medlemmer	17
Folkeaksjonens ledelse og politikk	18
Jervetispa	20
Griseåte minutt for minutt i Elverum.....	21
På'n igjen i retten med WWF	22
For NOAHs medlemmer går solen alltid ned	22
Kontaktinformasjon for Folkeaksjonens lokallag.....	23

En hund etter jerv

 Jan Erik Vik, Namsskogan

Hadde god tro på jervejakta i år da jeg tidlig fikk jerv på åtet. Og Jämthunden Raudfjellets Oryx var i god form etter bjørnejakt i Sverige. Oryx bruker jeg kun på bjørn, jerv og gaupe.

11.september, om morgenen, tikket det inn melding om jerv på åtet. Min far, Kåre Vik, dro på post og jeg slapp Oryx ved åtet. Det ble uttak etter en kilometer med påfølgende jag enda en kilometer før det ble stopp.

Kåre stilte innpå og fikk se jerven på en diger stein med Oryx på bakken i los.

Jerven hoppa da ned med hunden i hælene. Da var det ikke mulig å få skutt, men jerven krøp inn i et berg og vi fikk skutt den i hula.

15. september tikket det inn en ny melding fra åtet om kvelden og vi dro ut så raskt som

mulig før mørket kom, med Kåre på post mens jeg slapp Oryx. Jerven passerte rett utenfor synsvidde til posten og det gikk to kilometer til før det ble stålos. Jeg løp om kapp med dagslyset og fikk avslutta en bra hundjobb med tresatt jerv.

19. oktober, klokka fem om morgenen kom det ett bilde fra åtet til min bror som da var bortreist. Vi kom oss dit kl. 8 og fikk sleppt Oryx.

Etter 15 kilometer sporing over et gråfjell og ned i skogen på andre siden ble det endelig uttak. Etter 1,5 kilometer ble det stålos og Kåre fikk gå inn å skyte en stor hannjerv på 16,5 kg i ei gran. Da var lisenskvota full i vårt jaktområde.

Det er morro å trene rovdyrhund når det går slik.

Kåre Vik med hunden Oryx og etter vellykket jervejakt i Namsskogan.

FOTO: JAN ERIK VIK.

Rovdyr nummer 50

Denne utgave av Folkeaksjonens tidsskrift Rovdyr er nummer 50 siden første utgave i april 2003.

 Nils Solberg, styreleder

Siden den gang har vi med vårt tidsskrift etter beste evne informert våre gode medlemmer om arbeidet i organisasjonen og samtidig forsøkt å dele kunnskap med politikere, forvaltning og forskere, om virkeligheten sett fra utmarka.

Arbeidet har vi hele tiden gjort under mottoet snakk sant!

På Folkeaksjonens nettside www.rovdyr.org ligger alle tidligere 49 utgaver av tidsskriftet Rovdyr åpnet og tilgjengelig for alle som er interessert i vår nære rovdyrhistorie.

Den observante leser som blar litt i bunken vil finne ut at enhver seier eller framskritt i rovdyrpolitikken følges av en omkamp. Det er bare spørsmål om tid. Stortingets stadige forsøk på å vedta en rovdyrforvaltning en gang for alle avløses av nye politiske runder hvert 5. – 7. år. Virkeligheten slår alltid tilbake når terrenget tilpasses kartet og ikke omvendt.

En av Folkeaksjonens viktigste prioriteringer har vært kunnskap om bestandsbegrepet og levedyktighet. Fra 1990-tallets hemningsløse «politiske biologi» og fram til dagens parodiske rettsaker om norsk rovdyrforvaltning går det en rød tråd, drømmen om Norge som en øy uten fastlandsforbindelse.

For 20 år siden var dette utrolig nok en utbredt fantasi blant politikere, forvaltning og forskere i Norge.

I dag er det bare WWF, Naturvernforbundet og PR-kåte jusprofessorer som tviholder på fantasiene. I våken tilstand mener de subsidiært at Grunnloven forbyr avliving av rovdyr i Norge.

“ **Uansett er dette bladet en liten milepel i vårt arbeide. Det er ikke uten en viss stolthet man reiser rundt og treffer grunnfjellet i FNR, på møter, bensinstasjoner eller på jakt. Det er utrolig mange ressurspersoner med på laget som representerer oss på en veldig god måte.**

Historiene er mange om lokale tragedier for natur og utmarksbruk i kjølvannet av norsk rovdyrforvaltning. Vi er fullstendig klar over at det kan stilles spørsmål ved om Folkeaksjonens femti utgaver av tidsskriftet Rovdyr dokumenterer en verden som går framover.

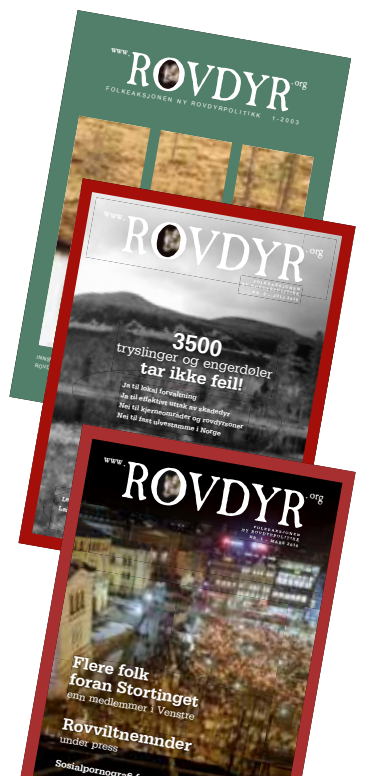
Men dette har vært et av våre bidrag, inkludert en og annen god svenskehistorie.

Uansett er dette bladet en liten milepel i vårt arbeide. Det er ikke uten en viss stolthet man reiser rundt og treffer grunnfjellet i FNR, på møter, bensinstasjoner eller på jakt. Det er utrolig mange ressurspersoner med på laget som representerer oss på en veldig god måte. Enten de bor på Oslos vestkant eller i våre flotte skogs- og fjellbygder. Hele folket er representert i Folkeaksjonen.

Takk skal dere alle ha. Jeg ønsker dere en fortsatt god høst og god lesning av Rovdyr nr. 50.

Nils Solberg. FOTO: SCANPIX

Klart for lisensjakt i ulvesona – hvis Ola Elvestuen gir slipp på Balder

Fire ulver i Letjennareviret passerer et viltkamera 30.07.2019. Bildet viser far og tre fjorårsvalper, en av dem er sannsynligvis Balder. Mor og årets valper var ikke til stede da bildet ble tatt.
FOTO: VILTKAMERA/
VIDAR HELGESEN

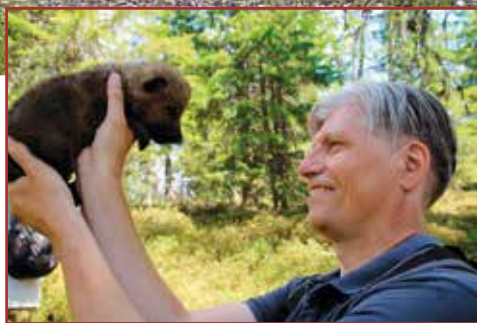

Foto Balder og Ola Elvestuen: SNO

Rovviltneemndene i region 4 Hedmark og region 4, Oslo, Akershus og Østfold har vedtatt lisensjakt i tre revir i ulvesona.

Åsmund Ystad

Mandag 14. oktober møttes rovviltneemndene for å behandle alle de 15 klagen som hadde kommet etter det første vedtaket om uttak av tre ulvflokker i sona og 12 ulver utenfor sona. Alle klagen ble avvist. Også Rømskogflokken som Rovdata karakteriserer som norsk/svensk grenseflokk ble med i kvota på tross av protester fra svenske Naturvårdsverket.

Dermed er det klart for lisensjakt i Letjennareviret i Hedmark, Mangen i Hedmark og Akershus og i Rømskogreviret i Østfold og Akershus på grensa mot Värmland.

Størrelsen på kvoten er det ikke sagt noe om på grunn av usikkerhet om antallet i revirene. Men de tre ulvrevirene skal tømmes for ulv under vinterens lisensjakt som starter 1. januar 2020. Utenfor ulvesona er det jaktstart 1. desember med en kvote på 12 ulver i Hedmark og Akershus.

Departementet har siste ordet

Bare ett hinder gjenstår, Klima- og miljødepartementets endelige klagebehandling.

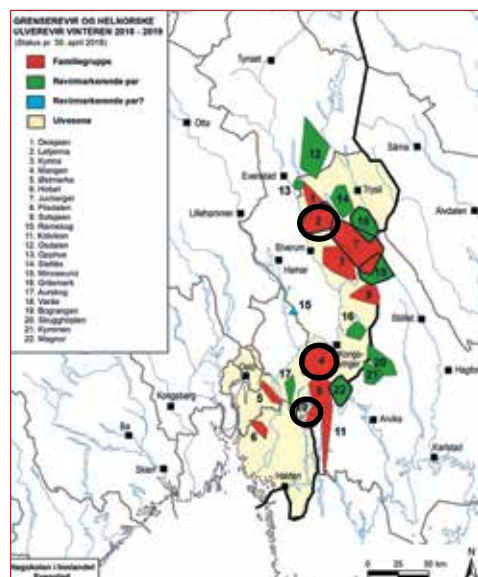
Tidligere års erfaringer tilsier at det er grunn til å ha is i magen og ingen patroner i geværet før Ola Elvestuen har talt.

Lisensjakt innenfor ulvesona er ikke nytt. Den barrieren ble brutt i fjor med jakt på det gamle Slettåsparet i Trysil. Men departementet nektet jakt i to andre revir, Mangen og Hobøl.

Nytt av året er også lisensjakt på en grenseflokk, Rømskogflokken. Det vil være en ny milepæl. Prosedyren er at svenske myndigheter skal varsles før vedtak. Det er gjort og svaret fra Sverige var nei, men det binder ikke opp norske myndigheter som står fritt til å forvalte ulven på norsk side.

Balder

Fellingstillatelse på Letjennaflokken i Hedmark kan også bety jakt på Balder, statsrådets egen koseulv fra sommeren 2018. Senest sist i juli i år var Balder på tur med far og tre søsken fr fjorårets kull (se bilde over). Med mindre Balder er kasta ut fra heimen i høst ligger det derfor an til nye «kosebilder» med Balder i januar.

Kart over ulvrevir pr. 30. april 2019. De tre flokkene som skal tas ut er merket med svart ring rundt reviret.

Fritt leide i beiteområder

Bjørnebinner blir vandrende ynglesoner

Mangel på norske bjørneynglinger har fått regjeringen til å grave dypt i verktøykassa. Binner som dukker opp utenfor de vedtatte ynglesonene vil heretter bli en «vandrende unntakstilstand» som trumfer alle andre hensyn.

Åsmund Ystad

Dette er regjeringens nye tiltak for å øke bestanden opp mot bestandsmålet. I forslaget til statsbudsjett for 2020 skriver Klima- og miljødepartementet at de vil «**legge foringer om at område med kjent forekomst av binner må prioriterast til bjørn inntil det nasjonale bestandsmålet er nådd.**»

Med andre ord vil et prioritert beiteområde bli yngleområde for bjørn i det øyeblikket det påvises en binne der. Rovviltneemndenes forvaltningsplaner settes til side og bjørnebinner får alle rettigheter til å utgjøre et skadepotensial i prioriterte beiteområder for husdyr og kalvingsområde for tamreim.

«Område med kjent forekomst av binner må prioriterast til bjørn inntil det nasjonale bestandsmålet er nådd»

I Grong og Namsskogan kommuner i Namdalen har beitebrukere mange års dårlige erfaringer med bjørnebinner i prioritert beiteområder utenfor ynglesona. Randi Lund og Tor-Arne Olsen i Grong har hatt binne med unger i saubeitet i flere år. Det har vært ensbetydende med nei til både skadefelling og lisensjakt på tross av store tap. Argumentasjonen fra Miljødirektoratet har vært at bestandsmålet for bjørn i Midt-Norge ikke er nådd.

Vandrende yngleområde for bjørn. Skulle det dukke opp binne med unge på vårsnøen i et prioritert beiteområde vil saubeitet automatisk få status som yngleområde for bjørn.

FOTO: AINA BYE

I nabokommunen Namsskogan fikk brukere i Strompedalen beskjed om dokumentert DNA fra binne tidlig på sommeren. Og selv uten indikasjoner på at binna hadde unger ble resultatet det samme. Ingen skadefelling, på tross av store tap.

Sjakk matt

Det regionale bestandsmålet for bjørn i Midt-Norge er 3 årlige ynglinger. Målet er aldri nådd, men med regjeringens nye panikktiltak vil ikke det gjøre noen forskjell fordi det heretter er det nasjonale bestandsmålet på 13 ynglinger som vil være terskelen for at skadefelling kan vurderes lokalt i prioriterte beiteområder i Namdalen. Og med stedege binner som holder seg i områdene år etter år vil beitebrukerne være sjakk matt.

FORTVILET: Sauebonde Randi Lund og samboer Tor-Arne Aune i Grong har i flere år hatt store bjørnetap i beiteområdet som ligger utenfor ynglesonen for bjørn i Indre Namdal. Likevel har de fått konsekvent nei til felling fordi det er dokumentert binne i området. Regjeringens nye unntakstilstand truer hele virksomheten.

FOTO: BIRGER AARMO

Gunnar Gundersen,
leder i Naturbruksalliansen,
ønsket velkommen
til seminar på Skogmuseet.
FOTO: ODD GRANÅS

Mulighetene for utmarksbasert næring og aktivitet i ulvesona

Dette var tema for et seminar på Skogmuseet i Elverum
19. september. Arrangør var Naturbruksalliansen
der Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en
av medlemsorganisasjonene.

Nis Solberg

Fra regjeringen deltok Widar Skogan, KRF, statssekretær i Landbruks- og matdepartementet. Skogan holdt åpningsinnlegget. Som tidligere sauebonde i Troms var han godt kjent med rovdyrproblematikken.

Det viktigste budskapet fra statssekretæren var at Stortingets vedtak skal følges,

selvfølgelig! Forekomsten av ulv må reduseres ned på bestandsmålet, noe som ble godt mottatt av de 100 som deltok på seminaret.

Andre innledere var professor Barbara Zimmermann fra Høyskolen i Innlandet om «Ulvens betydning for elgbestanden og elgjakten».

Arne Rørå fra Norskog om «Økonomiske konsekvenser av ulv på småviltjakt og elg» og Erik Sletten, ordfører i Trysil som snakket om «Ulvens og rovdyrs betydning for næring, jakt og friluftsliv i ulvesonen».

Etter innledningene var det politisk paneldebatt der KRFs statssekretær diskuterte med politikere fra Høyre, MDG, Senterpartiet og Arbeiderpartiet.

POLITIKERPANELET: Fra Høyre: Widar Skogan, Krf, statssekretær i Landbruks- og matdepartementet. Videre stortingsrepresentantene Arild Hermstad Miljøpartiet De Grønne, Høyres Kristian Tonning Riise, Emile Enger Mehl fra Senterpartiet og helt til venstre Bjørn Jarle Rødberg Larsen fra Arbeiderpartiet.

Usolidarisk storsamfunn

Trysil er kjerneområde for alle de fire store rovdyra samt at vi har ansvar for å verne om kongeørn. Vi føler at vi må ta et uforholdsmessig stort ansvar for at samfunnet skal opprettholde nivået på rovdyrstammer.

Vi ønsker at hele nasjonen tar belastningen med at vi fortsatt skal ha ulv i Norge.

Nærgående ulv skaper utrygghet i lokalbefolkningen. Skolebarn må følges på bussholdeplass og skoleveg. Ulvespor inntil bebyggelse reduserer trygghet og

livskvalitet. Flere hunder er tatt av ulv, noen til og med på gardsplasser. Den verdifulle fornybare beiteressursen kan ikke lenger benyttes. Mange vegrer seg for å bruke utmarka til rekreasjon.

• **Elgjakt, redusert årlig avskyting fra 1200 til 700, 500 færre elger felt.**

• **Sau på utmarksbeite, fra 6000 til 0 – null - i dag.**

• **50 sauebruk midt på 90-tallet, i dag 7.**

Solidariteten – Hvor ble den av?

• **De berørte blir vanligvis lyttet til, i rovdyrsaken vet de ikke sitt eget beste**

• **Forståelsen øker med nærhet til problemet.**

• **Samstemthet i Trysil**

ERFARINGER FRA TRYSIL:

Ulvens og rovdyrs betydning for næring, jakt og friluftsliv i ulvesonen

Erik Sletten, Ordfører i Trysil

Trysil er den kommunen i landet som over tiår har tatt den største totalbelastningen med de fire store rovdyra. En videreføring av ulvesona i kombinasjon med usikkerhet knyttet til grenseulv øker konfliktnivået og distriktets belastning ytterligere.

Trysil har fire hovedutfordringer som følge av dagens rovdyrforvaltning:

• **Livskvalitet og trygghet for befolkningen.**

• **Tap av husdyr og nedbygging av landbruk. Matproduksjon basert på fornybare ressurser – miljøvennlig matproduksjon, forvaltertankegangen.**

• **Utnyttelse av jakt- og utmarksressurser.**

• **Usolidarisk soneforvaltning ved at noen få kommuner har ansvar for Norges forvaltning av de store rovdyra.**

Trysilordfører
Erik Slettens innlegg
på ulveseminar:

Erik Slette.n
FOTO: ÅSMUND YSTAD

Javel, herr statsråd

– tannløs rovdyr rapport fra Riksrevisjonen

Riksrevisjonen rapport om rovviltforvaltningen, Dokument 3:13 (2018-2019), offentliggjort 18. juni 2019. Hele rapporten kan leses på www.riksrevisjonen.no

- Statsråd Ola Elvestuen og Klima og miljødepartementet mener at stortingets rovviltforlik ikke kan tolkes ut fra teksten som står i vedtakene.

FOTO: ÅSMUND YSTAD

Riksrevisor Per Kristian Foss. -Javel, herr statsråd.

FOTO: RIKSREVISJONEN

Åsmund Ystad

Riksrevisjonen presenterte 18. juni resultatet av to års undersøkelse av norsk rovdyrforvaltning. Da hadde klima og miljødepartementet allerede 12 dager tidligere (6. juni) sendt på høring et omfattende forslag om sentralisering til færre og større rovviltregioner, et forslag krydret med deler av Riksrevisjonens kritikk som passet til departementets argumenter.

At departementet på forhånd kjente godt til innholdet i revisjonen var ikke oppsiktsvekkende. Det er vanlig at det i innspurten av slike prosesser er dialog mellom Riksrevisjon og fagdepartementene, både i form av møter og skriftlig kommunikasjon.

Riksrevisjonen skulle, enkelt sagt, undersøke om stortingsvedtak faktisk var fulgt opp. Et viktig fokus var å undersøke om soneforvaltningen fungerer i forhold til det todelte målet om livskraftige rovdyrbestander og bærekraftige beitenæringer. Riksrevisjonen var i sitt arbeid spesielt opptatt av de store utfordringene store rovdyr skaper for tamreindrifta.

Sentralt punkt i rovviltforliket

Undersøkelsen dokumenterte det alle, bortsett fra klima og miljødepartementet, vet. Soneforvaltningen i lange smale Norge er en elendig løsning for reindrifta. Dette ble bl.a. undersøkt i forhold til det Riksrevisjonen definerte som et sentralt punkt i stortingets enstemmige rovviltforlik fra 2011, om at «...*det skal ikke være rovdyr som representerer et skadepotensial i prioriterte beiteområder og kalvingsland for tamrein.*»

Det var derfor ikke overraskende at Riksrevisjonen i et første utkast var tydelig på at forvaltningen ikke hadde etablert soner som ivaretar dette målet. Stortingets mål var ikke oppfylt.

Kalvingslandet som forsvant

Men i møte med rovdyrbyråkratene i klima og miljødepartementet fikk Riksrevisjonen en forelesning om hvor feil det er å ta utgangspunkt i enkeltpunkter i rovviltforlikene i vurderingen om de er oppfylt eller ikke, uten å ta de nødvendige avveininger til andre punkter og hensynet til naturmangfoldloven, Bernkonvensjonen osv. osv.

Javel, herr statsråd, sa Riksrevisjonen og fjernet hensynet til kalvingslandet fra faktaboksen med sentrale føringer i stortingets rovviltforlik fra 2011.

Klipp og lim

Andre deler av rapporten var som musikk i miljøbyråkratenes ører og departementet oppfordret Riksrevisjonen til å komme med konkrete anbefalinger. Om behovet for større og mer funksjonelle rovdyrsoner og om departementets ansvar for å skjære gjennom ved uenighet med rovviltneemnder om forvaltningsplaner. Og, ikke minst, om at behovet for reformer var langt på overtid.

Som sagt så gjort, og klima og miljødepartementet kunne bare klippe argumenter fra Riksrevisjonens rapport og lime dem inn i det nye høringsnotatet om demonteringen av den regionale rovviltforvaltningen.

REGJERINGENS NESTE PROSJEKT: Demontering av den regionale rovviltforvaltningen

Klima- og miljødepartementet foreslår færre og større rovviltregioner, reduserer den regionale myndigheten og foreslår at regjeringen ikke lenger kan stilles til ansvar for rovviltforvaltningen overfor Stortinget.

Åsmund Ystad

Klima- og miljødepartementet sendte 6. juni 2019 ut på høring forslag til endring naturmangfoldloven, rovviltforskriften og forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst. Høringsfristen var 1. oktober 2019. Målet er at endringene skal tre i kraft fra 01.01.2020.

Hovedpunktene i forslaget

1. Departementet endringer i nødvergebestemmelsen, som omfatter at vilt kan avlives når det må anses påkrevd ved umiddelbart forestående angrep på bufe, tamrein, gris, hund og fjørfe.
2. Departementet foreslår etablering av en ny rovviltklagenemnd som skal ta over Klima- og miljødepartementets rolle som klageinstans på vedtak om felling av rovvilt, erstatning, forebyggende og konfliktdependende tiltak og omstilling.
3. Det foreslås endringer i rovviltforskriften om antall forvaltningsregioner for rovvilt. Det foreslås å opprette fire eller fem nye forvaltningsregioner.
4. Departementet forslår felles bestandsmål og arealdifferensiering på tvers av flere rovviltregioner. Det foreslås at rovviltbestandene i større grad enn i dag skal forvaltes på tvers av regiongrensene.
5. Det foreslås at Landbruksdirektoratet gis samme mulighet som Miljødirektoratet til å avgi uttalelse på rovviltneemndenes forvaltningsplaner.

6. Det foreslås at kommunene gis klageadgang på alle vedtak om felling etter rovviltforskriften.
7. Det foreslås å tillate nye virkemidler for å gjøre lisensfelling av jerv mer effektiv.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk viser til pkt. 2, 3 og 4 som de forslagene med størst negative konsekvenser for fortsatt regional og lokal innflytelse i rovviltforvaltningen.

Statssekretær Atle Hamar i Klima- og miljødepartementet har i avisinnlegg argumentert for at endringsforslagene som nå er på høring vil gi rovviltneemndene bedre forutsetninger for å lykkes med en presis forvaltning slik rovviltforlikene i Stortinget legger opp til. Færre og større regioner vil gi neemndene økt handlingsrom for å lage gode sammenhengende soner til både rovdyr og beitedyr. Samtidig legges det til rette for økt samarbeid på tvers av regiongrensene, både om oppnåelse av bestandsmål for rovdyr og inndeling av soner.

Klima- og miljødepartementet viser til tidligere evaluering av den regionale rovviltforvaltningen og til Riksrevisjonens gjennomgang av den samme. Riksrevisjonen bekymring for den store rovdyrbelastningen for reindriften besvarer departementet med å foreslå flytting av tre årlige gaupeynglinger fra Troms og

Finnmark til Sør-Norge et sted, uten nærmere adresse. Riksrevisjonens påpekning av at sonering av store rovdyr fungerer dårlig for tamreindrift, vil derimot departementet ikke høre snakk om.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk mener at departementet plukker de argumenter som passer for å sentralisere forvaltningen. Dette vil undergrave den regionale og lokale innflytelsen som Stortinget gjentatte ganger har understreket betydningen av og øke avstanden mellom de som bestemmer og de som blir berørt. Endringene vil i praksis bety at demokrati erstattes med byråkrati og ekspertstyre noe som vil være ekstremt konfliktskapende. Et nytt uavhengig klageorgan med jurister og eksperter vil føre til at vedtak i rovdyrforvaltningen ikke lenger vil kunne underlegges demokratisk kontroll.

Statssekretær Atle Hamar i klima- og miljødepartementet. FOTO: KLD

Klima- og miljødepartementet skriver selv i høringsuttalelsen at forslaget om at regionene skal samarbeide og ta ansvar for felles bestandsmål vil redusere den regionale myndigheten.

Les høringsuttalelsen fra Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk på de neste sidene

Høringsuttalelse fra Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Til Klima- og miljødepartementet, Postboks 8013 DEP, 0030 OSLO, 30.09.2019

Høringssvar, endringer i rovviltforvaltningen

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk viser til høringsbrev av 6. juni 2019 med forslag til endring i naturmangfoldloven, rovviltforskriften og endringer i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.

1. Nødverbestemmelsen

Departementet foreslår endringer i § 17 annet ledd og foreslår at det skal inn tilleggskrav til at vilt kan avlives under direkte angrep på bufe, tamrein, hund og fjørfe.

Tilleggskravet er at vilt kun kan avlives «når det må anses påkrevd». Departementet hevder at dette er nødvendig for at lovverket skal være i tråd med Bernkonvensjonen.

I tillegg endres lovteksten fra «under direkte angrep» til «...pågående eller umiddelbart forestående angrep», i tråd med Høyesteretts tolkning av begrepet «direkte angrep».

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk mener at forslaget gjør det vanskeligere å bruke nødverge. Vi er positiv til at «direkte angrep» utvides til også å gjelde «umiddelbart forestående» i tråd med Høyesteretts tolkning, men er sterkt negativt til at «anses påkrevd» skal inn i lovteksten. Det vil bety at den som havner i en nødvergesituasjon blir stilt overfor en rekke hensyn som skal vurderes i løpet av noen få sekunder, om alle mulige andre handlingsmuligheter som kan være et alternativ til felling.

Dette gir dårligere rettsikkerhet og gir påtalemyndighetene et stort handlingsrom til å stille

spørsmål ved, og trekke i tvil enhver nødvergefelling.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk betviler at Bernkonvensjonen vil opprette sak mot Norge på det grunnlaget at formuleringen «anses påkrevd» ikke er med i lovteksten i § 17 – annet ledd. Bakgrunnen for Bernkonvensjonens engasjement er en klage på dagens lovtekst fra Norsk ornitologisk forening. Kommunikasjon mellom Bernkonvensjonen og norske myndigheter i slike saker er rutine, men en rekke lignende saker har vist at terskelen er svært høy for at Bernkonvensjonen åpner sak og stiller konkrete krav til norske myndigheter.

Departementet viser til at Bernkonvensjonen stiller som vilkår at felling kun er lov hvis det ikke er noen annen tilfredsstillende løsning.

Vi mener at det er urimelig å stille krav til at dyreeier, eller en som opptrer på vegne av eieren, skal være forpliktet til å vurdere en rekke andre handlingsalternativer i løpet av de få sekundene en akutt nødvergesituasjon foreligger.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk foreslår at lovteksten i § 17 annet ledd endres til:

«Eieren, eller en som opptrer på vegne av eieren, kan avlive vilt under et pågående eller umiddelbart forestående angrep på bufe, tamrein, gris, hund og fjørfe.»

2. Opprettelse av Rovviltklagenemnda

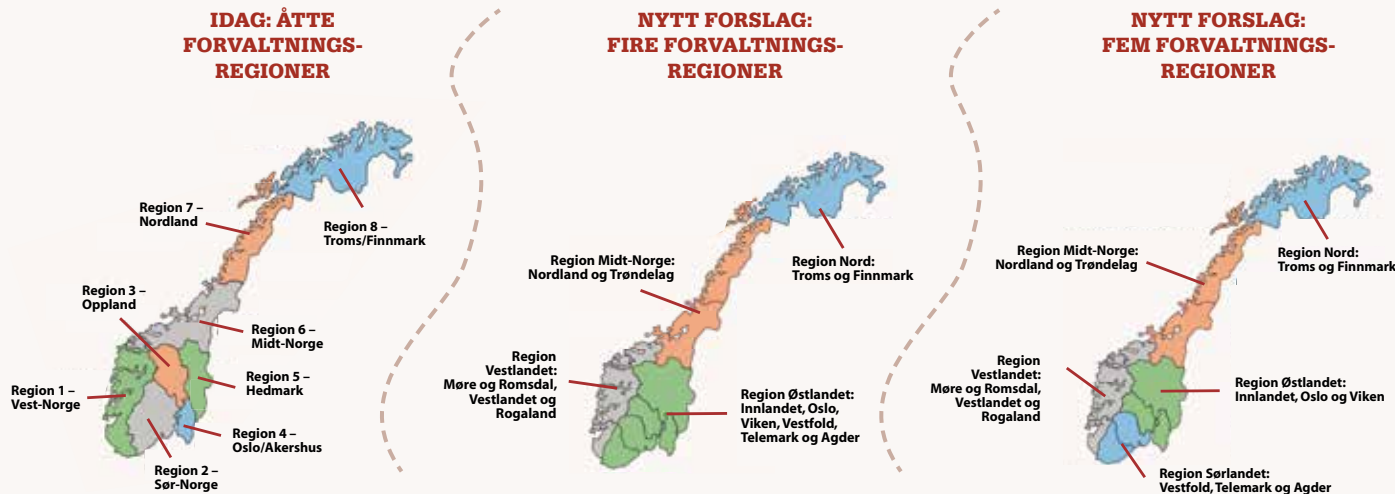
Departementet foreslår etablering av en ny rovviltklagenemnd som skal ta over

Klima- og miljødepartementets rolle som klageinstans på vedtak om felling av rovvilt, erstatning, forebyggende og konfliktdempende tiltak og omstilling.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er negativ til forslaget om en ny uavhengig rovdyrklagenemnd. En slik ordning fjerner det politiske ansvaret og overlater det til jurister og eksperter. Dette er udemokratisk og vil undergrave legitimiteten til norsk rovdyrforvaltning. Lokal forståelse og aksept for rovdyrvernet og forvaltningen er helt avgjørende for å redusere konfliktnivået. Oppretting av et uavhengig klageorgan med tyngdepunkt av jurister og fagbiologer som landets øverste rovviltmyndighet er en sikker oppskrift på å undergrave nødvendig lokal legitimitet.

Vi forstår det slik at departementet legger til grunn at de viktigste utfordringene i norsk rovdyrforvaltning er biologiske og juridiske spørsmål som dermed må besvares av biologer og jurister. Dette er feil, de store utfordringene er IKKE biologiske og juridiske. Rovdyrene yngler og trives. Nødvendige leveområder og noringstilgang er på ingen måte truet. De reelle utfordringene er å finne praktiske løsninger på de mange konkrete utfordringene rundt omkring i landet i forhold til store rovdyr versus beitebruk, tamreindrift, jaktinteresser og hensynet til lokalsamfunn og enkeltpersoners livskvalitet. Dette er politikk og krever godt politisk skjønn, oppgaver som helt klart utføres best av politikere.

Klagebehandling av vedtak i rovviltforvaltningen er i dag det viktigste styringsverktøyet

Grafikk over dagens rovviltregioner og departementets forslag til ny regioninndeling.

KILDE: KLD

overfor rovviltnemndene. Å overlate dette til jurister og eksperter vil øke mistilliten og konfliktnivået.

En slik ordning med en uavhengig rovviltklagenemnd vil gjøre det umulig å ansvarliggjøre regjeringen for vedtak i rovdyrforvaltningen ved å bringe saker inn for Stortinget. Rettsaker er eneste løsningen for videre klagebehandling og Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk vil på det sterkeste advare mot en videre jussifisering av rovdyrforvaltningen.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk krever at klagebehandlingen i rovviltsaker fortsatt skal gjøres av politiske myndigheter som står ansvarlig overfor Stortinget.

3. Antall forvaltningsregioner for rovvilt

Det foreslås å redusere antall rovviltregioner fra dagens åtte til fire eller fem nye forvaltningsregioner.

FNR er negativ til å redusere antall forvaltningsregioner. Regionale rovviltnemnder med god

lokal forankring er den beste måten å bygge legitimitet for rovdyrvernet og gjennom det lage best mulige praktiske løsninger til det beste for alle berørte parter og gjennom det redusere konfliktnivået.

Bakgrunnen for dagens regionale forvaltning er at Stortinget i 2004 vedtok at forvaltningen skulle være mest mulig lokal, og skje i et samarbeid med lokale myndigheter, organisasjoner og ikke minst med god kontakt med berørte utmarksbrukere.

I Stortingets enstemmige rovviltforlik fra 2011 står det at «*Det er et mål at den regionale myndigheten i rovviltforvaltningen skal styrkes*»

En reduksjon til fire eller fem svært store regioner vil være direkte ødeleggende for dette. Avstanden til de berørte vil bli større og det vil vanskeliggjøre god kommunikasjon med lokale myndigheter og organisasjoner. Dette vil føre til en sterk sentralisering av makt og det ligger i sakens natur at makten i tillegg forskyves fra folkevalgte til byråkrati og eksperter. Det er en utvikling som nettopp Stortingets vedtak om

regional rovdyrforvaltning skulle motvirke. Eeks. vil en region fra Narvik til Oppdal og en region for hele Østlandet gjøre lokal og regional påvirkning illusorisk.

Departementet skriver i høringsnotatet at dagens regioner ikke tar hensyn til «*rovdýrenes, utmarksbeittetes eller reindriftens utbredelse*»

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk mener at dette er en direkte usaklig argumentasjon fordi det er helt andre forhold, nemlig riksgrensa mot våre naboland, først og fremst Sverige som avgrenser forvaltningsområdene. Alle store rovdyr i Norge er deler av sammenhengende Fennoskandiske bestander. De ulike forholdene som påvirker rovdýrenes overlevelse på norsk territorium er alltid av mindre betydning enn påvirkningen fra de sammenhengende bestandene.

Utfordringene med utmarksbeiting og tamreindrifta vurderes og løses alltid best på lokalt nivå. Det er ikke i tråd med Stortingets intensjon at for eksempel reindriftas utfordringer med store rovdyrskader i ett fylke løses med løsninger i ett annet fylke.

WWF Norge vil ha en rovviltnemnd for hele landet, ledet av en jurist.

«En nasjonal rovviltnemnd med myndighet til å fastsette kvoter for lisensfelling, kvotejakt på gaupe og skadefelling (...). Nemnda bør ledes av en jurist med kompetanse på, og erfaring med, relevant lovverk. Miljødirektoratet bør være sekretariat for en slik nasjonal rovviltnemnd.»

Norges Naturvernforbund vil ha to regioner og økte bestandsmål.

«Naturvernforbundet mener det må etableres kun to store regioner. (...)Vi foreslår en økning til minimum 70 gaupeynglinger, minimum 55 jerveynglinger, minimum 20 bjørneynglinger og minimum 10 helnorske ynglinger av ulv.»

NINA advarer mot rovdýrforskere i en uavhengig klagenemnd.

«Etter vårt skjønn vil det bli utfordrende – og kanskje også uheldig – å ha forskere i Rovviltklagenemnda. Det vil medføre at forskerne ikke kan opptre som faglig uavhengige og frie til å uttale seg om sitt ekspertområde.»

USS støtter ikke opprettelsen av en uavhengig rovviltklagenemnd

«USS mener det er av avgjørende betydning for rovviltforvaltningens og rovviltpolitikens legitimitet at statsråden er ansvarlig og kan gjøres ansvarlig på parlamentarisk grunnlag for å iverksette og gjennomføre den vedtatte politikken. USS mener at forslaget innebærer en politisk ansvarsfraskrivelse som vil ha uheldige konsekvenser for tilliten til rovviltforvaltningen hos folk og lokalsamfunn.»

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk foreslår at sonering av gaupe avvikles.
FOTO: VILTKAMERA/ VIDAR HELGESEN

Det samme gjelder for utmarksbeite og jakt-interesser i andre deler av landet. Departementets mål om større regioner med tydelig sonering i form av store sammenhengende yngleområder for rovdyr i god avstand til utmarksbeiteområder vil tømme nye store områder for husdyr på utmarksbeite. Det strider mot Stortingets mål om at det fortsatt skal «være mulig med levedyktig næringsvirksomhet i landbruket i områder med rovvilt.»

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk mener departementets argumentasjon for store endringer er ulogisk. For jerv og ulv ligger Norge i dag godt over bestandsmålet. For bjørn ligger vi under fra Midt-Norge og nordover, men det skyldes ikke norsk forvaltning men målrettede uttak av binner langs grensen i Sverige over flere år for å redusere store bjørneskader i svenske tamreinområder. For gaupe har man i Norge ligget under det nasjonale bestandsmålet i de siste årene. Men det skyldes ikke små og usammenhengende forvaltningsområder for gaupe. Tvert imot er fylkene Østfold, det meste av Akershus, hele Hedmark, halve Oppland, hele Buskerud, Telemark og Vestfold og deler av Agder et sammenhengende område med mål om gaupe-ynglinger i dag.

For forvaltningen av gaupe kan utfordringene som departementet legger vekt på mye enklere løses ved at man tar vekk soneringen av gaupe.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk foreslår at sonering av gaupe fjernes som virkemiddel i rovdyrforvaltningen. I stedet må det legges til rette for en skadebasert forvaltning av gaupe der man tar ekstra hensyn til tamreinnæringen som har utfordringer med skader forvoldt av gaupe året rundt, spesielt om vinteren.

Forvaltning av jerv i Sør-Norge

Forvaltning av jerv i Sør-Norge har vært en aktuell problemstilling der departementet har utfordret de ulike rovviltregionene om å få til en mest mulig enhetlig og samlet forvaltning, uten at dette så langt har gitt konkrete resultater i endrede forvaltningsplaner.

Men Klima og miljødepartementets forslag om å redusere antall rovviltregioner hjelper ikke på denne utfordringen. I dag er forvaltningen av jerv i Sør-Norge noe som krever samhandling mellom tre rovviltregioner, Oppland, Hedmark og Midt-Norge.

Klima og miljødepartementets forslag om nye regioner gir akkurat samme utfordring. En sammenhengende forvaltning av jerv i Sør-Norge vil fortsatt kreve samarbeid mellom tre rovviltregioner, nå Innlandet, Midt-Norge og Vestlandet.

Forslaget om færre regioner løser med andre ord ingen ting og man er like langt i forhold til sammenhengende forvaltning av jerv i Sør-Norge.

Regjeringen har selv gjentatte ganger vist til at dagens forvaltning «fungerer», med henvisning til betydelig reduksjon i antall husdyr tatt av store rovdyr. Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk mener åtte rovviltregioner med medlemmer som dekker landet godt med lokal kunnskap og god kommunikasjon med de som er direkte berørte er en viktig årsak til deler av denne positive utviklingen.

For reindriften har forvaltningen «fungert» dårligere med hensyn til skadenivået. Det er vanskelig å peke på at færre rovviltregioner og

tydeligere sonering vil utgjøre noen forskjell til det bedre i forhold til de mange utfordringene reindriften har. Spesielt hensynet til sørsamisk tamreindrift, som et enstemmig storting la vekt på i rovviltfoliket i 2011, vil få dårligere vilkår fordi en tydeligere sonering med større sammenhengende yngleområder for rovvilt i Midt-Norge og Nordland av innlysende geografiske årsaker vil legge beslag på de samme arealene som reindriften bruker.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk krever forvaltningen med dagens åtte rovviltregioner videreføres. Lokal forankring og god kommunikasjon med kommuner, lokalsamfunn og berørte brukere er rovviltneemndenes viktigste verktøy for god planlegging og gjennomføring av forvaltning.

4. Felles bestandsmål og arealdifferensiering på tvers av flere rovviltregioner

Det foreslås at rovviltbestandene i større grad enn i dag skal forvaltes på tvers av region-grensene. Det nasjonale bestandsmålet for store rovdyr deles i to, ett bestandsmål nord for Stjørdalselva og ett i sør.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er negativ til dette. Forslaget er helt nytt, dårlig begrunnet og i direkte strid med Stortingets rovdyrforlik som bygger på at regionene skal forvalte på grunnlag av regionale bestandsmål. Biologisk sett er forslaget også meningsløst fordi man gjeninnfører aksens nord-sør er viktig i norsk forvaltning mens det i virkeligheten er aksens øst-vest, inn i våre naboland som er viktig. Og forslaget kommer 15 år etter at Stortinget og forvaltningsmyndighetene la til grunn at virkeligheten tilsier at aksens øst-vest er det riktige perspektivet for å si noe klokt om rovdyrforvaltning i Norge.

Delingen av Norge i to, med ett bestandsmål nord for Stjørdal og ett bestandsmål i sør gir ingen mening hvis departementet virkelig mener at den regionale forvaltningen fortsatt skal ha meningsfulle arbeidsoppgaver.

Fra møte med Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk – Hallingdal lokallag og landbruksorganisasjonene i Hallingdal på Nesbyen 12. august: Åsmund Ystad fra FNR innledet om Klima og miljødepartementets høringsnotat. I panelet: Svein Ingebo Buskerud Bonde- og Småbrukarlag, Per Fosshheim Norsk Sau og Geit, Åsmund Ystad, Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk og Håkon Haug Laa, Buskerud Bondelag).

FOTO: GERD JORDE

Departementet skriver selv at dette vil redusere den regionale myndigheten. Dette rimer dårlig med argumentasjonen om samordning med regionreformen og de nye fylkesgrensene. Et viktig argument for dette har vært at de nye fylkene skal få mer ansvar og myndighet. Forslaget om samordning av bestandsmål for store rovdyr på tvers av regionene betyr sentralisering og redusert regional myndighet.

Forutsigbar uforutsigbarhet

Dette vil føre til økt konfliktnivå. At naboregioner må bære byrden for andre regioner vil føre til fullstendig mangel på forutsigbarhet og undergrave rovviltneemndenes forvaltningsplaner.

Departementets forslag om å legge grensen mellom det sørlige og nordlige bestandsmålet midt i en region, Midt-Norge, tydeliggjør at dette er et lite gjennomtenkt forslag med manglende vurderinger av konsekvensene.

Og selv om høringsnotatet i seg selv er svært mangelfullt når det gjelder hvordan bestandsmålene skal fordeles mellom regionene, og hvilke konsekvenser det vil ha for regionenes myndighet og troverdigheten i forvaltningsplanene, synes en ting klart:

Region Midt-Norge må forhandle om fordeling av bestandsmål med alle de andre regionene i landet. Og region Midt-Norge, fordi regionen vil ha ansvar for både det nordlige og det sørlige bestandsmålet, vil risikere å miste enhver myndighet til å vedta jaktkvoter for hverken gaupe, jerv, bjørn eller ulv med mindre det

nasjonale bestandsmålet for artene for hele landet er nådd.

Det sier seg selv at dette vil gjøre det helt umulig for rovviltneemnda å lage en meningsfull forvaltningsplan og gjennomføre en forutsigbar forvaltning.

Folkeaksjonene ny rovdyrpolitikk mener at dette forslaget om felles bestandsmål er et svar på et spørsmål som ikke har noen plass i forhold til Stortingets vedtatte rovdyrpolitikk. Vi er kjent med klager fra organisasjoner som ønsker at ingen regioner skal ha myndighet til å vedta jaktkvoter med mindre de nasjonale bestandsmålene er nådd for hele landet.

Alle slike klager med henvisning til det nasjonale bestandsmålet har gjennom årene blitt avvist av Klima og miljødirektoratet. Da er det oppsiktsvekkende at departementet mener at nettopp en slik ordning, at andre regioner må ta ansvaret for at naboregionen ikke når målet, nå skal bli et helt nytt prinsipp i forvaltningen.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk krever at regjeringen viderefører Stortingets vedtak om regional rovviltforvaltning basert nasjonale bestandsmål fordelt på hver enkelt region.

5. Landbruksdirektoratet gis rett til å avgi uttalelse til regionale forvaltningsplaner for rovvilt

Det foreslås at Landbruksdirektoratet gis samme mulighet som Miljødirektoratet til å avgi uttalelse på rovviltneemndenes forvaltningsplaner.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er positive til forslaget.

6. Kommuners adgang til å klage på vedtak om felling av rovvilt

Det foreslås at kommunene gis klageadgang på alle vedtak om felling etter rovviltforskriften.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er positive til forslaget.

7. Fellingsmetoder for jerv

Det foreslås å tillate nye virkemidler for å gjøre lisensfelling av jerv mer effektiv

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er positive til forslaget. I tillegg mener vi at myndighetene må åpne opp for bruk av drivende hund i jervejakt.

Med hilsen Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk
Nils Solberg/s/, leder
Åsmund Ystad/s/, sekretær

NOAH krever at Landbruksdirektoratet ikke nevner ordet «avliving».

«NOAH foreslår at de siste setningene i rovviltforskriften § 6 første ledd bør endres slik at det lyder: «Planen skal sendes Miljødirektoratet til uttalelse før den vedtas av rovviltneemnden. Planen sendes også til Landbruksdirektoratet for innspill om mulige ikke-letale forebyggende tiltak.» (Ikke-letale = uten avliving. red.anm.)

Fylkesmannen i Oslo og Akershus er bekymret for dialogen med berørte.

«Den foreslåtte region Østlandet vil eksempelvis omfatte fem fylker, 146 kommuner, ca. tre millioner innbyggere og om lag 650 000 sau og lam på utmarksbeite fordelt på rundt 3 500 foretak».

Norges Skogeierforbund om Nødvergebestemmelsen:

«Norges Skogeierforbund støtter ikke endringene i ordlyden i nødvergebestemmelsene i naturmangfoldloven § 17 annet ledd.

Vi mener en slik endring vil kunne skape usikkerhet om hvordan bestemmelsen skal tolkes, spesielt ved direkte angrep på husdyr. En slik endring er etter vårt syn ikke nødvendig for å oppfylle våre forpliktelser etter Bernkonvensjonen.»

WORKSHOP MED ROVDATA om bestandsregistrering

FOTO: HANNE ALSTRUP VELURE

Rovdatas Øystein Flagstad, nærmest til venstre, diskuterer jerv og genetikk med bl.a. FNRs Åsmund Ystad, nærmest til høyre.

Rovdata, med leder Jonas Kindberg i spissen, inviterte til et heldags arbeidsmøte i Trondheim 2. oktober for å orientere om og diskutere mulige forbedringer i metodikk og gjennomføring av bestandsregistrering av store rovdyr.

Åsmund Ystad

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk deltok på møtet sammen med representanter fra NJFF, Utmarks-kommunenenes sammenslutning og sentrale aktører fra Statens naturoppsyn, Miljødirektoratet, Landbruksdirektoratet og Rovdatas egne ansatte.

Det ble et nyttig møte med utveksling av kunnskap og erfaringer om metodikk og gjennomføring av bestandsregistreringen med tydelig fokus på muligheter for forbedringer.

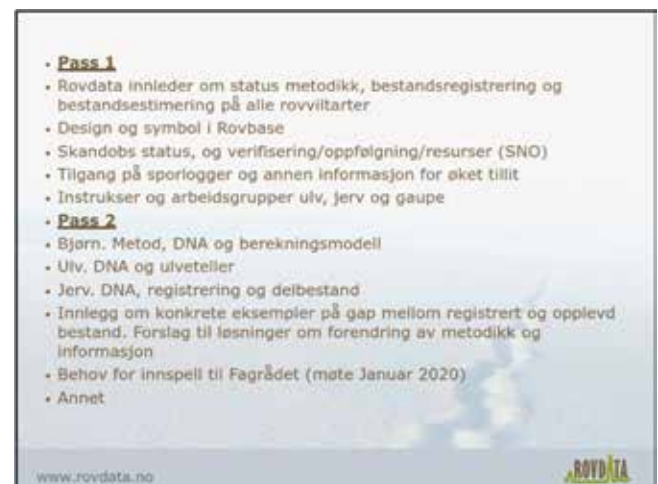
Mange tema ble behandlet, fra jervens genetikk, datasimulering av antall bjørneynglinger,

bedre rutiner for og kvalitet på DNA-analyser, forutsigbare regler for å bestemme grensene for ulvrevir både i Norge og over svenskegrensa, avstandsregler for gaupe og ikke minst tiltak for økt tillit til arbeidet med bestandsregistrering lokalt i rovdryrområdene.

Og anledningen ble selvfølgelig nok en gang benyttet til å oppfordre de ansvarlige i Rovdata og Miljødirektoratet til å presentere tall og statistikk på en etterrettelig og forutsigbar måte for å forhindre at aktører, enten det er WWF, BBC eller Klima- og miljødepartementet, misbruker tallmaterialet.

Norske ulver forvinner ikke over natta fordi om Rovdatas ulveteller nuller ut sommerens

registreringer og starter med blanke ark på internett 1. oktober hver høst.

Program for dagen

61 jervekull påvist i år

Det er i år registrert 61 kull med jervevalper i Norge. Rovdata har kvalitetssikret årets datamateriale fra hiregistreringen av jervekull over hele landet.

Publisert 18.10.2019

– Resultatet viser at antall registrerte jervekull har steget litt, fra 58 kull i fjor, til 61 kull og bestanden er dermed et stykke over det nasjonale bestandsmålet på 39 årlige kull, forteller Jonas Kindberg, leder i Rovdata.

Alle regioner på eller over målet

Det nasjonale bestandsmålet er igjen fordelt på fem forvaltningsregioner for jerv. Hvis man ser på snittet for de tre siste årene, som har betydning for overføring av myndighet til nemdene, så er alle fem rovviltregioner med fastsatt bestandsmål på eller over målet.

Det brukes et treårig snitt fordi det vil variere hvor mange tisper som føder valper hvert år, blant annet ut fra alder, om de fødte valper i fjor og tilgang på mat.

Ut fra antall registrerte jervekull de tre siste årene er det estimert at jervebestanden teller rundt 332 voksne dyr i Norge i år, som er en liten oppgang sammenlignet med 2018.

9 kull i hiuttak

Etter vedtak av Miljødirektoratet er det gjennomført hiuttak av 9 av de 61 påviste jervekullene i år. Det er skutt 6 tisper og 18 valper.

Kart over jerveynglinger i Norge 2018.

Kongen på haugen

En sulten ulvevalp i Letjennareviret i Hedmark prøver få seg en matbit, men jerven har full kontroll og jager ulven vekk.

FOTO: VILTKAMERA/ VIDAR HELGESEN

LANDSMØTE i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk arrangerte sitt 19. landsmøte 15. og 16. juni 2019 på Gardermoen.

Styreleder Nils Solberg taler til landsmøtet.

FOTO: VIDAR HELGESEN

38 utsendinger fra hele landet deltok og behandlet og vedtok årsmøtesakene som var på agendaen og diskuterte aktuelle rovdyrpolitiske saker, med spesielt vekt på det omfattende dokumentet om regional rovviltforvaltning som klima og miljødepartementet nylig hadde sendt på høring.

Helge Røsholt fra FNR Vestfold lokallag ble av landsmøtet hedret som Folkeaksjonens første æresmedlem.

Nils Solberg fra Halden ble gjenvalgt som styreleder. Arne Sveen fra Rena ble valgt til nytt medlem i Folkeaksjonens landsstyre etter Even Evensen som hadde frasagt seg gjenvalg. Knut Halvor Jorde fra Nesbyen er ny som varamedlem i landsstyret.

Landsmøtet i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk vedtok følgende uttalelser:

Uttalelser fra landsmøtet i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk 16. juni 2019:

1. Regjeringen demonterer norsk rovviltforvaltning

Landsmøtet i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk mener regjeringen demonterer regional rovviltforvaltning bit for bit.

Flere brede stortingsforlik har lagt til grunn at regional myndighet skal ha ansvaret for den praktiske rovviltforvaltningen. Dette var hovedgrepet i rovviltforlikene i Stortinget i 2004, 2011, sammen med forvaltning i forhold til konkrete bestandsmål som en viktig føring.

15 års erfaring har vist at utfordringene med rovdyrforvaltning i Norge ikke er biologiske, men samfunnsmessige. Store rovdyr yngler uten problemer, det er de praktiske forvaltningsmessige utfordringene som trenger løsning.

I stedet ser vi en regjering som prøver å reversere kunnskapen og insisterer på at det er trussel om utryddelse, biologisk og juridisk kunnskap som er avgjørende og må styre forvaltningen.

Regjeringen vil erstatte demokrati med byråkrati og ekspertstyre. Dette er ekstremt konfliktskapende. Når virkeligheten skyves til side blir resultatet mistillit.

2. Nei til innstramming av nødvergeretten

Regjeringen foreslår å endre nødvergeretten i tråd med det Klima og miljødepartementet hevder at Bernkonvensjonen krever. Bernkonvensjonen har ikke krevd noe som helst

av norske myndigheter i denne saken, og heller ikke i noen andre av de mange klagesaker på norsk rovviltforvaltning som norske miljøorganisasjoner har fremsatt for Bernkonvensjonen.

Landsmøtet i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk reagerer sterkt på at Klima og miljødepartementet dekker seg bak folkerettslige trusler som de finner på selv.

Det er Stortinget som er øverste myndighet i Norge, ikke Norsk ornitologisk forening eller Bernkonvensjonen.

3. Kongeørn

Landsmøtet i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk krever at Stortingets klare vilje til forvaltning av kongeørn iverksettes straks. Landsmøtet ber Klima og miljødepartementet slutte å trenere forsøkene med uttak av ørn for å redusere skader på beitedyr i Troms og på Fosen.

Arne Sveen, Rena, ble valgt som ny medlem av landsstyret i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk.
FOTO: ÅSMUND YSTAD

Arne Sveen og Mette Trøftmoen fra Folkeaksjonens landsstyre og Helge Landfastøyen fra FNR Glåmdal lokallag tar imot nye og gamle medlemmer på FNRs stand på jakt og fiskedagene i august.
FOTO: ÅSMUND YSTAD

Møter med gamle og nye medlemmer

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk har som vanlig hatt en travel sensommer og høst ute blant folk på messer og byggedager.

Åsmund Ystad

Møte med våre medlemmer direkte er alltid hyggelig og interessant. Det er alltid like hyggelig å dele ut en ny caps til våre mange gode ambassadører.

Mange av Folkeaksjonens lokallag har stilt velvillig opp både lokalt og med mannskaper på de større arrangementene.

Vi har også fått mange nye medlemmer, på tross av en del utfordrende vær. Lørdag og søndag på jakt og fiskedagene er nesten som julekvelden og nyttårsaften på en gang for FNR, men i år var det ikke til å unngå at et sammenhengende regnvær la en demper på medlemsvervingen.

Storm i kastene er heller ikke favorittværet med telt og løse banner. Det fikk vi erfare siste dagen både på Dyrskun i Seljord og på nord-norsk landbruksutstilling i Sandnessjøen. Men vi sto han av.

Hallingdal lokallag har deltatt både på Hallingmarken på Nesbyen i juli og på Fårfestivalen i Gol i september. Trysil og Engerdal lokallag deltok på Engerdagsdagene i august. FNR Vestfold stilte med stand på Vivestad Høstmarked i slutten av juli og stilte med erfarent mannskap på Dyrskun i Seljord midt i september.

FNR Helgeland lokallag deltok sammen med FNR sentralt på nord-norsk landbruksutstilling i Sandnessjøen. Før sørvesten tok hele arrangementet på slutten av helga hadde vi meldt inn 75 nye medlemmer på Helgelandskysten.

FNR Gauldal lokallag meldte inn 15 nye medlemmer på noen timer på byggedag i Soknedal i starten av oktober.

I regnværet på jakt og fiskedagene i Elverum fikk mannskapet også tid til politikk og valgkamp i teltet. Fra venstre: Hans Peter Nyhuus, leder i FNR Trysil og Engerdal lokallag, Vidar Helgesen fra FNR Åmot og Elverum, Elisabet Kristin Målvatn, Trygve Slagsvold Vedum og Jan Stensberg. FOTO: NILS SOLBERG

Åsmund Ystad med fire nye glade FNR-medlemmer på Dyrskun i Seljord. FOTO: KNUT HALVOR JORDE

Medlemssider

Landsstyrets medlemmer:

Nils Solberg
Landstyrets leder
Halden
Tlf. 479 11 542
nils.solberg@rovdyr.org

Laila Hoff
Bonde, lærer og daglig leder
Hattfjelldal
Tlf. 920 51 459

Arve Sætra
Delesjef
Aurskog
Tlf. 992 15 586

Tone Judith Marstein Benjaminsen
Bonde
Skånland
Tlf. 941 47 249

Arne Sveen
Konserntillitsvalgt
Rena
Tlf. 951 90 083

Per Bjarne Bonesvoll
1. vara
Midtre Gauldal

Mette Trøftmoen
2. vara
Nord-Odal

Knut Halvor Jorde
3. vara
Nesbyen

Folkeaksjonens ledelse og politikk:

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en landsomfattende partipolitisk nøytral organisasjon med formål å endre dagens rovdyrpolitikk. Økende bestander av store rovdyr gir ikke bare konflikt mellom nærings og verneinteresser. Det handler om mange folks livskvalitet i hverdagen.

Skogen og utmarka er viktig for vår livskvalitet. Dagens rovdyrpolitikk truer mye av det som gjør det meningsfullt å bo i Distrikts-Norge.

Jegere og utmarksbrukere er kultur-bærere. Vår fantastiske natur med et rikt biologisk mangfold er et resultat av flere tusen år med allsidig utmarksbruk. Dette er faktisk grunnlaget for vår opprinnelige eksistens og bosetting i Norge.

Det er kunnskapsløst og historieløst hvis disse rike tradisjonene skal vike for myter om at Norge består av urørt villmark.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en viktig stemme i rovdyrdebatten. Med kunnskap, ansvarlighet og engasjement bidrar vi til økt kompetanse som skal gi grunnlag for en ny politikk med aktiv

forvaltning i stedet for strengt vern av rovdyr i Norge.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk sier:

- **Ja til lokal forvaltning**
- **Ja til effektivt uttak av skadedyr**
- **Nei til kjerneområder og rovdyrsoner**
- **Nei til fast ulvestamme i Norge**

Fine premier til Folkeaksjonens gode ververe

Verv 6 medlemmer og velg mellom:

Genser:
Norsk Natur er herlig
- uten ulv

6 drammeglass
med FNR-logo

Våpenreim
sort, med FNR-logo

☐ Jeg melder meg herved inn som medlem i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk.

Navn:

Adresse:.....

Postnr./Sted:

Fødselsår, under 25 år:..... Familiemedlem: ☐

Navn:

Adresse:.....

Postnr./Sted:

Fødselsår, under 25 år:..... Familiemedlem: ☐

Navn:

Adresse:.....

Postnr./Sted:

Fødselsår, under 25 år:..... Familiemedlem: ☐

Navn:

Adresse:.....

Postnr./Sted:

Fødselsår, under 25 år:..... Familiemedlem: ☐

Navn:

Adresse:.....

Postnr./Sted:

Fødselsår, under 25 år:..... Familiemedlem: ☐

☐ Jeg har vervet 6 nye medlemmer og ønsker meg:

☐ Folkeaksjonens genser

☐ 6 drammeglass med logo

☐ Sort våpenreim med logo

Navn:

Adresse:.....

Dato:.....

Postnr./Sted:

Telefon:

Ansatte:

Åsmund Ystad
Daglig leder
Tlf. 975 95 119
aksjonen@rovdyr.org

Medlemskontingent er kr 285,- for hovedmedlem i 2020.
Familiemelderskap koster kr 415 for hele familien.. Ungdom under 25 år betaler kr 130 pr. person. Nye hovedmedlemmer betaler kr 200 første året, og familiemedlemmer og ungdom kr. 100 første året.

Innmeldingsskjema sendes:

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk,
Pb. 40, 7701 Steinkjer
aksjonen@rovdyr.org

Telefon: 975 95 119
Bankkonto: 4464.09.33434

Du kan også bruke innmeldingsskjema på www.rovdyr.org

TROND BURUD,
Risberget i Våler

Det er det tragisk at et relativt lite dyr som denne jervetispa skal tvinges til å gå rundt med klave, batteripakke og GPS enhet rundt halsen bare for at et forskerteam skal kunne finne ut noe om jerv de antagelig vet fra før

Jervetispa

Tekst og foto: Trond Burud, Risberget i Våler

I regi av Grensevilt prosjektet ble det vinteren 2017/18 fanget ei jervetispe som ble påsatt klava med GPS. Denne falt av dyret etter kort tid, men Grensevilt fikk nok plot til å kunne avgrense tispas revirbruk. Men «forskerne» gir seg ikke så lett. Vinteren 2018/19 ble det igjen gildret en jervebås i området, og tispa ble fanget igjen. Ny klava, med GPS enhet og stor batteripakke ble hengt rundt halsen på den vesle tispa, og dermed var hun på nett igjen.

Gjennom vinteren har jeg besøk av flere jerver på et par åteplasser. Likevel ble jeg litt overrasket da denne tispa med GPS'en dukket opp en dag først i april. Ei jervetispe er som en magnet på elskovssyke hannjerver og utover våren hadde jeg stadig besøk av tispa og flere «nye» hannjerver som tydelig fulgte sporene. Gjerne en dag eller to etter med snuta i potefarene hennes.

Her er hannjerven som fulgte tispa på rundene

**«På forskningens alter
blir dyrevelferd og etikk
glatt satt til side»**

Jeg fikk underhånden bekreftet at hun hadde ynglet og valpene lå i et hi så vidt over grensa til Åsnes. Så da hun en vårdag i mai kom på åtet, viste hun fram to valper. Mens ungene rotet rundt blant rådyr restene for å finne noe etandes var tispa stadig oppe på to bein og været, tydelig redd for valpene. Og det med god grunn. Som med bjørnebinne med unger, vet hannbjørnene at hun kommer i brunst om hun mister ungene første våren.

Så langt alt vel og bra. Hun dukker stadig opp på åteplassen for å se om det er noe å hente, men like fullt er det tragisk at et relativt lite dyr som denne jervetispa skal tvinges til å gå rundt med klave, batteripakke og GPS enhet rundt halsen bare for at et forskerteam skal kunne finne ut noe om jerv de antagelig vet fra før, eller kunne fått kunnskap om ved DNA innsamling og sporing. Men på forskningens alter blir dyrevelferd og etikk glatt satt til side.

FAKSIMILE: TV2.NO

Griseåte minutt for minutt i Elverum

– Det er en helt utrolig pengebruk. Vi har brukt en avlivet gris på åte når vi jakter rev og det er fullt lovlig. Og så bruker politiet slike ressurser for å kameraovervåke oss, sier revejeger Terje Carlsson til TV 2.

Hemmelig oppdrag

Tre ansatte ved Innlandet politidistrikt fikk et spesielt oppdrag høsten 2017. De skulle observere og vurdere opptak fra et kamera som var satt ut i skogen for å overvåke et reveåte, der det lå en død gris. Kameraet gikk 24 timer i døgnet i rundt en måned.

I tillegg jobbet politiadvokat, Henning Klauseie med saken. Og mannskaper fra Økokrim i Oslo kjørte leiebil langt inn i skogene for å plassere ut det avanserte direktekameraet.

KILDE TV2

På’n igjen i retten med WWF

Først uka i desember skal Borgarting lagmannsrett behandle WWFs ankesak om lovligheten av jakta på ulvene i Julussa- og Osdalsreviret for snart to år siden.

✍️ **Åsmund Ystad**

Ulvene er for lengst døde, velsignet av Oslo tingrett som avviste WWFs innvendinger på absolutt alle punkter i to omganger vinteren 2018, både før og etter at fellingen var gjennomført.

Men WWF gir seg ikke og skal nå prøve å overbevise lagmannsretten om at lisensjakta på ulv, utenfor ulvesona i Hedmark, var ulovlig.

Det er all grunn til å tro at når Borgarting lagmannsrett er ferdig med saken vil rovdryfadderpengene WWF har samlet inn komme godt med til å betale saksomkostningene.

WWF Norges Bård Vegard Solhjell og Ingrid Lomelde med NRK på slep i Oslo tingrett under fjorårets tapte rettsak.

FOTO: ÅSMUND YSTAD

For NOAHs medlemmer går solen alltid ned

En bjørn ble skutt på skadefelling i Neiden i Finnmark natt til 22. juli i sommer. NOAH – for dyrs rettigheter luktet lovbrudd på 1400 kilometers avstand da de leste i avisa om den nattlige bjørnefellingen i Neiden.

✍️ **Åsmund Ystad**

I august sendte NOAHs jurist, Katrin Vels, en henvendelse til Sør-Varanger kommune og SNO med krav om fullt innsyn i alle vurderinger gjort i forbindelse med fellingen.

Nattsyn

Konkret ba NOAH om «informasjon om hvilke tiltak om nattsyn som ble brukt i forbindelse med jakten av bjørnen som ble brukt den natten»

Frustrert over manglende svar sendte NOAH purring på henvendelsen 19. september i år.

To måneder etter fellingen var det fortsatt helt mørkt på dyrevernkontoret i Oslo og ikke et eneste glimt av ide om at det er midnattsol og lyst hele julinatta i Finnmark.

Epost fra NOAH til Sør-Varanger kommune

Kontaktinformasjon for Folkeaksjonens lokallag

Lokallag	Leder	Telefon
Østfold	Jon Stabekk, Halden	tlf. 908 66 479
Akershus	Odd Granås, Aurskog	tlf. 908 81 938
Søndre Buskerud	Olav Fageraas, Spikkestad	tlf. 918 82 430
Glåmdalen	Kjell Eierholen, Åsnes	tlf. 971 80 798
Vestfold	Frode Island Bergan, Steinsholt	tlf. 905 81 517
Telemark	Trond Kvernstuen, Nordagutu	tlf. 959 47 635
Hallingdal	Knut Halvor Jordet, Nesbyen	tlf. 958 88 416
Trysil og Engerdal	Hans Peter Nyhuus, Trysil	tlf. 992 11 953
Åmot og Elverum	Vidar Helgesen, Rena	tlf. 917 46 796
Ringsaker	Geir Atle Aas, Brumunddal	tlf. 907 27 902
Nord-Østerdal	Harald Enge, Os	tlf. 950 88 892
Lillehammer	Ottar Moe, Øyer	tlf. 959 81 660
Valdres	Arne Warberg, Fagernes	tlf. 906 14 892
Lesja og Dovre	Eirik Sæther, Lesjaskog	tlf. 909 91 236
Oppdal og Rennebu	Odd Roger Eggan, Oppdal	tlf. 976 80 808
Gauldal	Johan Hokseggen, Kvål	tlf. 959 91 873
Nord-Trøndelag	Lars Waade, Skogn	tlf. 911 14 681
Helgeland	Anders Svarstad, Leirfjord	tlf. 959 02 607
Troms	Terje Benjaminsen, Skånland	tlf. 913 91 707

Landsstyret i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Leder:	Nils Solberg, Halden	tlf. 479 11 542
Nestleder:	Laila Hoff, Hattfjelldal	tlf. 920 51 459
Styremedlem:	Tone J. M Benjaminsen, Skånland	tlf. 941 47 249
	Arve Sætra, Aurskog	tlf. 992 15 586
	Arne Sveen, Rena	tlf. 951 90 083
Varamedlem:	Per Bjarne Bonesvoll, Rognes	tlf. 909 56 310
	Mette Trøftmoen, Nord-Odal	tlf. 905 86 603
	Knut Halvor Jorde, Nesbyen	tlf. 958 88 416
Daglig leder:	Åsmund Ystad, Steinkjer	tlf. 975 95 119
	e-post: aksjonen@rovdyr.org	

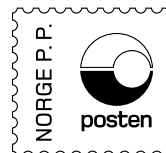
Revisor: Revisorfirmaet BDO AS, Steinkjer

Møteleder
landsmøte: Leif Kåre Kvangraven, Os i Østerdalen

Valgkomité: Johan Hokseggen, Gauldal lokallag
Geir Atle Aas, Ringsaker lokallag
Jon Stabekk, Østfold lokallag

Tidligere utgaver av Rovdyr kan leses på www.rovdyr.org

Tipping for ny rovdyrpolitikk, påmelding med SMS

Du kan gi din grasrotandel fra
Norsk Tipping til lokallag i
Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk - Østfold lokallag
Send SMS «Grasrotandelen 912159078» til 60000

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk - Ringsaker lokallag
Send SMS «Grasrotandelen 994021265» til 60000

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk—Glåmdal lokallag
Send SMS «Grasrotandelen 922937699» til 60000

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk - Hallingdal lokallag
Send SMS «Grasrotandelen 918919597» til 60000

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk - Lesja og Dovre lokallag
Send SMS «Grasrotandelene 919017112» til 60000

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk—Oppdal og Rennebu lokallag
Send SMS «Grasrotandelen 912499383» til 60000

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk—Gauldal lokallag
Send SMS «Grasrotandelen 913027124» til 60000

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk—Nord-Østerdal lokallag
Send SMS «Grasrotandelen 922406189» til 60000

Folkeaksjonens
nettbutikk
finner du på
www.rovdyr.org

Ny adresse

Bruk skjema for
adresseendring på
www.rovdyr.org eller
send epost til
aksjonen@rovdyr.org